

แฟ้มงานด้านคลินิกเป็นการสะสมชิ้นงานที่เป็นสิ่งแทนความสำเร็จและประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับในกระบวนการวิชาการฝึกปฏิบัติ การใช้แฟ้มงานสำหรับการศึกษาโดยทั่วไปนั้นมีมานานหลายปี แต่พบว่าในประเทศไทยมีการใช้แฟ้มงานในกระบวนการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลน้อยมาก

การศึกษางานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยการประเมินแฟ้มงาน ในกระบวนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 40 คน และคณาจารย์ 9 คน ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติงานและอาจารย์แบ่งกลุ่มย่อยเป็น 9 กลุ่มตามหอผู้ป่วยเด็กจำนวน 9 หอผู้ป่วย รูปแบบงานวิจัยเป็นแบบวิจัยเชิงพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย แฟ้มงานและแบบสอบถามเจตคติต่อการประเมินผลโดยการใช้แฟ้มสะสมงานสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน ได้ค่าความเที่ยงตรงทางเนื้อหาเท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษางานวิจัยพบว่า ในการดำเนินการเพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การประเมินแฟ้มงานประกอบด้วยกระบวนการ 12 ขั้นตอนได้แก่ (1) การวางแผนการสร้างแฟ้มงาน (2) การกำหนดวัตถุประสงค์และประเภทของแฟ้มงาน (3) การชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแฟ้มงานแก่นักศึกษา (4) การรวบรวมชิ้นงานและการจัดชิ้นงาน (5) การคัดเลือกชิ้นงาน (6) การสร้างสรรค์ผลงาน (7) การให้ข้อมูลสะท้อนกลับเกี่ยวกับผลงาน (8) การประเมินตนเอง (9) การทำงานให้สมบูรณ์และการประเมินค่าผลงาน (10) การเชื่อมโยงและการประชุมสัมมนา (11) การทำให้ชิ้นงานมีคุณค่าทันสมัย (12) นำเสนอผลงาน และพบว่าเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้แฟ้มสะสมงานในกระบวนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเจตคติในการใช้แฟ้มสะสมงานในนักศึกษาครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ 4.02 และ 4.11 ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเจตคติในการใช้แฟ้มสะสมงานในอาจารย์ เท่ากับ 3.9 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายได้ว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำแฟ้มงานมาใช้ในการเรียนการสอนในกระบวนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ แต่มีบางประเด็นที่ควรปรับปรุง เช่น การกำหนดสัดส่วนอาจารย์กับนักศึกษาไม่ควรเกิน 1 : 4 เพื่ออาจารย์จะได้สามารถดูแลได้ทั่วถึง จากผลการศึกษานี้เสนอแนะว่า การใช้แฟ้มงานสำหรับเรียนการสอนในวิชาคลินิกเป็นวิธีการที่ดีอันหนึ่งเพราะสามารถประเมินทักษะและความเข้าใจยังรู้ของนักศึกษา ก่อนการไปปฏิบัติงานจริงในหอผู้ป่วย

A clinical portfolio is a collection of documents that represent achievements and learning experiences within their course of study. They have been used in general education for many years. Unfortunately, there are few studies using clinical portfolio for nursing students in Thailand.

The purpose of this study was to develop an instructional learning model using portfolio assessment in Pediatric Nursing Practice Course. Sample included 40 nursing students and 9 faculty members from Faculty of Nursing, Chiang Mai University. Students and teachers were divided into 9 groups, each group practicing on a separate pediatric ward. Using developmental design, research instruments included both a portfolio and two questionnaires. All instruments were tested by two experts with content validity of 0.80. Data were analyzed using percentage, mean, and descriptive.

The study found that development of instructional model using portfolio assessment included the following 12 steps: (1) Planning, (2) Identification of portfolio, (3) explanation of objectives portfolio, (4) students collection and organization of work, (5) selection of paperwork, (6) adding visual sources, (7) evaluation of paper, (8) self-evaluation, (9) evaluation of portfolio (10) peer evaluation (11) revision, and (12) presentation of portfolio. In addition, the study found that the first and second mean score of attitude in using portfolio for students was 4.02 and 4.11, respectively, which was high level. The mean score of attitude in using portfolio for teachers was 3.9, which was moderate level. It can be explained that the majority of both teachers and students agree with using portfolio in Pediatric Nursing Practice Course. However, as suggested by both students and teachers, an instructional learning model needs to be revised. For example, the proportion of a teacher and students should less than 1 : 4 , allowing teachers to closely supervise their students. This study suggests that a clinical portfolio assessment is one of an ideal way to assess students' skills and understanding of concepts being studied before they begin their clinical practice.